

เทศน์เช้า วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมแล้วถึงเผยแผ่ศาสนา เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ เวลาเผยแผ่ศาสนา ธรรมและวินัยนี้เพื่อจะให้จิตใจฝึกหัดเข้าไปสู่ธรรมะนั้น เวลาเป็นชาวพุทธ พุทธศาสนาสอนถึงสิ้นสุดแห่งทุกข์ เราอยากจะได้มรรคได้ผลกันนะ อย่างน้อยก็ได้โศคาบัน ถ้าได้โศคาบันจะเป็นพระอรหันต์ไปเลยมันก็เป็นความปรารถนา

ฉะนั้น ความปรารถนา เราทำบุญกุศล นี่เป้าหมายของเราคืออยากจะพ้นจากทุกข์ ถ้าพ้นจากทุกข์นะเราต้องมีสติปัญญาของเรา ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เห็นไหม เราทำเพื่อเป้าหมายของเรา เป้าหมายของเราคือพ้นจากทุกข์ ถ้าพ้นจากทุกข์ คุณก็เด็กถ้ามันรู้สิ่งใด มันก็มีความรู้สึกนึกคิดไปตามประสาเด็ก ผู้ใหญ่ก็ต้องสั่งสอนให้เด็กมีปัญญาขึ้นมา พอเด็กมันโตขึ้นมา เด็กมันมีวุฒิภาวะรับผิดชอบ เด็กมันจะรู้ว่าตอนที่มันเป็นเด็กมันทำอะไรทำตามแต่ใจของตัวเอง พอโตขึ้นมามันมีสติปัญญา เห็นไหม เพราะสติปัญญานั้น ทำให้เด็กนั้นเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา

ถ้าเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมา เขาประกอบสัมมาอาชีพะของเขาด้วยปัญญาของเขา เขาก็เอาชีวิตของเรารอดได้ แต่ถ้าเด็ก เห็นไหม เด็กมันไม่ยอมโตขึ้นมา เด็กตั้งแต่เกิดจนเด็ก เด็กจนตาย ไม่รับผิดชอบชีวิตของตัวเอง ทำสิ่งใดก็ทำแต่ความพอใจของตัวเอง มันไม่เกิดปัญญาขึ้นมา มันไม่มีปัญญาเอาตัวรอดไง ถ้าปัญญาเอาตัวรอด นี่พูดถึงเอาตัวรอดในทางโลกนะ แต่ในพุทธศาสนา เวลาสอนนี้ปัญญารอบรู้ในกองสังขาร ปัญญารอบรู้ในกองสังขารคือรอบรู้ความรู้สึกนึกคิดของเรา

ถ้าความรู้สึกนึกคิดของเรา เรื่องความรู้สึกของเรามันเป็นธรรมจริงหรือเปล่า ถ้ามันไม่เป็นธรรมจริงทำไมเราไม่สละสิ่งนี้ไป ถ้าสละสิ่งนี้ไปเพื่อเข้าสู่สังขาร เห็นไหม เราทำบุญของเรา เราทำบุญเพื่อบุญกุศลนะ ถ้าบุญกุศล คนเวลาเขาทำบุญกุศลที่จิตใจเขาเป็นธรรมขึ้นมา เขาจะไม่ติด

สิ่งใดเลย ทำสิ่งใดแล้วเขาถือว่าทำแล้วก็แล้วกันไป แต่ถ้าเราเป็นเด็กน้อย ทำสิ่งใดก็ยึดว่าเป็นของเรา เป็นของเราเนะ เราทำบุญกุศลเพื่อพ้นจากทุกข์

แต่เวลาพระในสมัยพุทธกาล เวลาเที่ยวไปได้ผ้าที่หยาบมา เอามารื้อออกแล้วมาทอใหม่ มาทอใหม่นี้ทอให้มันละเอียดขึ้นมา พอละเอียดขึ้นมาก็ได้ตัดเย็บ ตัดเย็บเป็นจีวรขึ้นมา ได้ย้อมกินนนั้น พอกินนนั้น นี้ด้วยความดีใจ เห็นใหม่ ดีใจว่าเราจะได้จีวรใหม่ๆ กินนนั้นพระองค์นั้นต้องร่วงตายไป พอตายไปไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในผ้าจีวรนั้น ถ้าเกิดเป็นเส้นในผ้าจีวรนั้นเพราะเหตุใดละ เพราะเขาอยากได้ผ้าจีวรนั้นไง

เขาปฏิบัติมามีคุณธรรม ปฏิบัติมามีมรรคมีผลเป็นผู้ที่มีคุณธรรม แต่เวลาจิตใจมันไปฝักใฝ่กับผ้าผืนนั้น เวลาตายไปเป็นเส้นอยู่ในผ้าผืนนั้นนะ เวลาเป็นเส้นอยู่ในผ้าผืนนั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าห้ามไว้ เพราะกรรมวินัย เห็นใหม่ ผู้ใดอุปัฏฐากพระองค์นั้น ถ้าพระองค์นั้นเสียชีวิตไป บริหาร ๘ จะเป็นสิทธิของพระองค์นั้น ถ้าพระองค์นั้นไม่มีผู้อุปัฏฐาก บริหาร ๘ นั้นจะเป็นของของสงฆ์ ให้สงฆ์แจกกัน สงฆ์ก็จะแจกผ้าผืนๆ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานะ มาบอกว่าผ้านี้อย่าไปแตะนะ อย่าเพิ่งไปแจก พระองค์นี้ตายไปไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในผ้านี้ ถ้าไปแจก เส้นตัวนั้นจะไม่พอใจ ถ้าไม่พอใจคือไปขัดใจเส้นใจ ให้เส้นนั้นอยู่ในผ้าผืนนั้นด้วยความสุขของเขา พอช่วง ๗ วัน เพราะเส้นมีอายุแค่ ๗ วัน พอ ๗ วันเขาตายไปด้วยความสุข ด้วยความสุขของเขาเนะ เขาอยู่ในผ้าของเขา เขาปลื้มใจของเขา เขาว่าเป็นของของเขาไง แล้วเป็นของเขาใหม่ เพราะเขาตายไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในผ้าผืนนั้น แล้วตายจากเส้นนั้น ด้วยความสุขของเขา เขาไปเกิดเป็นเทวดา

คำว่า “เกิดเป็นเทวดา” แสดงว่าเขาเป็นพระนี่เขาได้สร้างคุณงามความดีของเขา มา แต่ทำไมจิตใจของเขาปักไปที่ผ้าผืนนั้น ทำไมจิตใจของเขาไม่ปักเข้าไปที่บุญนั้น ถ้าจิตใจเขาปักที่บุญนั้น เวลาเขาตายเขาไปเกิดเป็นเทวดาเลย ถ้าเกิดได้มรรคได้ผลเลย ทำไมจิตใจเขาปักไปที่ผ้าผืนนั้น ละ

เราทำบุญกุศลกัน เห็นใหม่ สิ่งที่เราทำบุญกุศล องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางกรรมและวินัยนี้ไว้ ให้สิ่งนี้เป็นเครื่องแสดงออกของน้ำใจ ใจเราได้แสดงออกสิ่งนี้ เราได้เสียสละสิ่งนี้เพื่อเจตนาสละออกไป พอเจตนาสละออกไปนี้หัวใจมันได้ใจ หัวใจเป็นผู้เสียสละใจใหม่ นี้เวลาเราทำบุญกุศลกันเราก็มีมอ คุณิของที่แสวงหามาสิ่งนี้ของประณีตทั้งนั้นแหละ เราเสียสละออกไป

คนเขามองทางโลก เขามองด้วยสายตาของเขา นี่เสียสละออกไปทำไม เพราะเป็นวัตถุเราก็เห็นใช้ใหม่ว่ายืนจากมือเราไป ไปอยู่มือคนอื่น นี่มันทำบุญกุศล ยืนจากเราถวายพระมา พระได้มาพระใส่บาตรไปแล้ว แล้วสิ่งนั้นเป็นวัตถุ วัตถุนั้นเป็นเครื่องแสดงออกของน้ำใจ วัตถุนั้นมันมีชีวิตไหม วัตถุนั้นมีความรู้สึกไหม? ไม่มี แต่จิตใจของคนทีประณีต จิตใจของคนที่มีคุณธรรมได้เสียสละสิ่งนั้น จิตใจที่เสียสละสิ่งนั้นมันเป็นทิพย์

เป็นทิพย์ เห็นไหม คุณิเราทำบุญกุศลมาตั้งกี่ปีก็ชาติก็แล้วแต่ เรานึกถึงอาหารที่เราเคยเสียสละไปสิ มันยังควันอุ่นๆ อยู่เลยนะ ควันยังขึ้นอยู่เลยนะ มันไม่บูดไม่เน่า แต่วัตถุนั้นมันบูดเน่าไหม? บูดเน่า วัตถุสิ่งนั้นเก็บไว้บูดเน่า แต่หัวใจที่ได้เสียสละออกไป สิ่งทีสละออกไปจากมือเรา เราเป็นคนเสียสละออกไป เราจำของเราได้ไง เราจำของเราได้มันเป็นนามธรรม นี่มันเป็นทิพย์ เป็นทิพย์ที่เป็นความรู้สึกในหัวใจ นี่เป็นบุญกุศล ถ้าเราทำเพื่อเหตุนี้ เรื่องสิ่งที่เป็นวัตถุนั้นไม่มีปัญหาเลยละ เรื่องนี้เป็นของเล็กน้อยมาก แล้วเล็กน้อย เห็นไหม เวลาคนที่ใจเขาประณีตวางแล้วก็จบไป วางแล้วก็แล้วกันไป

นี่พอวางแล้วนะ นั่นของฉัน นั่นของฉัน...ของฉันอย่างไรเสียสละออกไปแล้ว ปฏิภาหก ผู้ให้ ขณะให้ให้ด้วยความชื่นใจ เวลาให้แล้ว พระท่านตักแล้ว ตักไปแล้วสิ่งนั้นจบไปแล้ว นี่ขณะให้ ให้แล้ว เวลาพระทีรับปฏิภาหก ผู้รับด้วยความบริสุทธิ์ รับแล้วเป็นเจตนาทีบริสุทธิ์ เจตนาทีบริสุทธิ์เราก้...นี่เขาว่สนองศรัทธาๆ ถ้าศรัทธาของเขา เราก้พยายามรักษาศรัทธาของเขา อย่าให้ศรัทธาของเขาคลอนแคลน แต่ก้ไม่ใช่ว่ารักษาศรัทธาของเขา แล้วพระก้ศรัทธาขาด พระก้มีแต่ความทุกข์ยาก เพราะอะไร เพราะต้องเอาใจเขาไป เดียวศรัทธาเขาไม่มั่นคง

ถ้าภิกษุทำให้ศรัทธาตกลงเป็นอาบัติปาจิตตีย์ ก้กัลวเป็นอาบัติปาจิตตีย์ใช้ใหม่ ก้เอาแต่ใจเขา ต้องทำอย่างนั้นตามเขา น้อมเอียงตามเขาไป แล้วพระมีจุดยืนใหม่ นี่มันเศร้าหมองไหม ถ้ามันเศร้าหมอง การประพฤติปฏิบัติมันจะไปสะดวกไหม คนเราเวลาปฏิบัติ คุณเจตนาของเราสิ ถ้าสงสัยแล้วเราทำสิ่งใด แต่ถ้าไม่สงสัย เรามั่นคงของเรา เราปฏิบัติก้ง่ายขึ้น

ฉะนั้น สึล สมาธิ ปัญญา ถ้ามีสึลเป็นความปกติของใจ ถ้าใจเป็นปกติมันทำสมาธิก้ทำได้ง่ายขึ้น นี่ถ้าจิตใจมันไม่ปกติ ทำสมาธิมันก้คลอนแคลน มันก้ละล้าละล้ง เห็นไหม หัวใจสำคัญมากนะ นี่เราทำบุญกุศลเพื่อหัวใจดวงนี้ไง เราไม่ได้ทำบุญกุศลเพื่อวัตถุนั้น เราไม่ได้ทำบุญกุศลทีไปติดทีวัตถุนั้น วัตถุนั้นจะต้องออกหน้าออกตา เอาวัตถุนั้นมาเช็ดหน้าเช็ดตา แล้วทำไมไม่ทอด

วัตถุนั้นล่ะ กอดวัตถุนั้นไว้สิ ทำไมเราต้องเสียดละวัตถุนั้นไปล่ะ เราเสียดละวัตถุนั้นเพื่อหัวใจของเราใช่ไหม เราเสียดละวัตถุนั้นไปเพื่อจิตใจของเราเข้มแข็งขึ้นมาใช่ไหม เราเสียดละวัตถุนั้นให้หัวใจเราพัฒนาขึ้นมาใช่ไหม

เหมือนเด็กใจ เด็กถ้ามันมีปัญหาขึ้นมาก็เป็นผู้ใหญ่ใช่ไหม มันก็ไม่เรียกร้องเอาแต่ตามใจของมันเพราะมันมีเหตุมีผล เด็กที่มันเรียกร้องเอาตามใจของมันเพราะมันไม่มีเหตุมีผลใจ อารมณ์ความรู้สึกอย่างไรก็คิดอย่างนั้นแหละจะเอาแต่ตามใจตัวๆ ใจ มันไม่มีเหตุมีผลสิ่งใดมาเป็นเครื่องประกอบเลย แต่พอเราโตขึ้นมาเรามีเหตุมีผลของเราใช่ไหม เราอยุ่เนาะ เมื่อก่อนเราเป็นเด็กเราไม่รู้ เราก็ดีโพยตีพายจะเอาแต่ใจของตัวเองเนาะ เออ! เดียวนี้เรารู้ว่าทำแล้วมันผิดพลาด มันไม่ดีเลยเนาะ เราจะไม่ทำสิ่งนั้น ไม่ทำสิ่งนั้น เห็นไหม นี่คืออะไร นี่จิตใจมันโตขึ้นมา จิตใจมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมาเห็นไหม ถ้าจิตใจมีหลักมีเกณฑ์ มันคืออะไรล่ะ? คือความปกติของใจ

ศีลคือความปกติของใจ ถ้ามันมีศีลของมัน มันรักษาใจให้มันตั้งมั่นขึ้นมา มันมีความปกติของมัน แล้วมีความปกติ พอปกติมันก็ไม่คิดมากใจ แต่มันไม่ปกติใช่ไหม อู้ย! นู่นก็ของเรา นี่ก็ของเรา นู่นก็วัตถุของเรา มันยังไปเกาะอยู่เนาะ เป็นจิ้งจกหรือ เป็นคนนะ คนเสียดละไปแล้วอย่าไปเกาะมัน นี่เราเสียดละไปแล้วก็เป็นเราเสียดละไปแล้ว ถ้าเสียดละไปแล้ว นี่ปฏิบัติหามันจะได้บุญกุศลมาก ถ้าบุญกุศลมาก เราอย่าไปติดวัตถุ วัตถุเราทำเพื่อเป็นเครื่องแสดงออกของน้ำใจเท่านั้นแหละ ถ้าจิตใจนี้ได้แสดงออกแล้ว มันได้พัฒนาของมันแล้ว

นี่ที่ว่าคนตายเป็นทิพย์ๆ ใจ เป็นทิพย์ ทำสิ่งใดก็ได้สิ่งนั้น ทำสิ่งใดได้สิ่งนั้น แต่ถ้าไปเกาะมัน นี่ปฏิบัติหามัน ปฏิบัติหามันแล้วเห็นไหม บุญของเรามันจะสะอาดบริสุทธิ์ บุญของเราจะได้ผลมาก ทำไมบุญของเราทำบุญแล้ว นี่เขาทำบุญแล้วเขาขึ้นบานเนาะ เขามาแล้วเขาขึ้นบานเขาตบมือ เขาดีใจ ไอ้เราทำบุญเสร็จแล้วหน้าเศร้า กลัวไม่ได้บุญใจ

ทำไมเขาได้บุญล่ะ เพราะเขาไม่คิดใจ เขาเสียดละบั้นเขาก็ชื่นใจของเขาใช่ไหม ไอ้เราก็เอ้! เอ้! อยู่เนาะแหละ นี่ใจมันเศร้าหมอง ถ้าใจมันไม่เศร้าหมอง เห็นไหม เราต้องมีสตินะ ของแค่นี้เอง วัตถุนี่เราหามาเพื่อเสียดละมัน เราไม่ได้หามาเพื่อมาหวงแหนมัน เราไปหวงแหนมันทำไม เราได้มาแล้ว เราเสียดละไปแล้วมันก็จบแล้ว

ถ้ามันจบแล้ว นี่จิตใจมันพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ ถ้าจิตใจพัฒนาขึ้นไปเรื่อยๆ เรานั่งอยู่ที่ไหนนะ เราทำบุญสิ่งใดนะมันพอใจ มันไม่คิดไม่ข้องไปใจ เห็นไหม คนที่เขาทำใจได้เขาจะไม่

ห้วนไหวไปอย่างนั้น คนที่เข้าใจไม่ได้ละ นี่เวลาของเป็นพิษนะ เราหายใจอากาศเป็นพิษเราก็ตาย เราจะหายใจที่อากาศบริสุทธิ์ แต่เวลาหัวใจของเรามันไปกว้านลึกลงมา มันเป็นพิษหรือมันไม่เป็นพิษละ ถ้ามันเป็นพิษแล้วทำไมเราไม่เสียสละละ ทำไมเราไม่มีปัญญาวางมันละ

ถ้าเราไม่มีปัญญาวางมันก็ไปยึดมันอยู่อย่างนั้นแหละ นั่นของนั้นๆ...ไปยึดมันทำไม ไปยึดมันทำไม ก็เราหามาเสียสละ เราตั้งใจมาเสียสละ เราตั้งใจมาว่าเราจะเสียสละอยู่แล้วใช่ไหม เราตั้งใจเพื่อจะพัฒนาใจเราใช่ไหม เราตั้งใจจะเสียสละ จะพัฒนาใจของเรา แล้วเราไปยึดมันทำไม เราไปยึดมันทำไม

เราไม่ยึดมัน ไม่ยึดมันนี่หลวงพ่อดำทุกวันเลย ไครมานี่ดำเขาทุกวันเลย หลวงพ่อนี้ตัวยึดเลย

ไม่ใช่ยึด หลวงพ่อเป็นคุ่มเกมส์ใจ

เวลาหลวงตาท่านบอกว่า ที่วัดป่าบ้านตาด ท่านบอกว่ามันเหมือนสระน้ำ สระน้ำนั้นใครเข้ามา ถ้าสระน้ำนั้นมันใส มันสะอาด มันบริสุทธิ์ ใครเข้ามาก็ได้ดื่มน้ำดื่มกินด้วยความสบายใจของเขา ถ้าสระน้ำนั้นมันมีแต่มูลแต่โคลนที่คนมาปัสสาวะอุจจาระถ่ายทิ้งไว้ คนหิวกระหายมาเขาเจอแหล่งน้ำนั้น เขาจะกินแหล่งน้ำนั้นเขาก็สะอาดสะอาด แต่เขาก็ต้องพยายามกินเพราะเขาหิวกระหายของเขามา แต่เขาเลือกได้เขาไม่กินหรอก ถ้าเขาเลือกได้เขาก็ต้องเลือกแหล่งน้ำที่สะอาดบริสุทธิ์ทั้งนั้นแหละ

แล้วหลวงตาท่านบอกท่านเป็นคนเฝ้าบ่อน้ำนั้น ท่านเป็นคนเฝ้าสระน้ำนั้น ท่านเป็นคนดูแลสระน้ำนั้น ฉะนั้น ใครจะมาทำสระน้ำนั้นให้สกปรกโสโครกไปท่านถึงจะต้องคอยบอกคอยเตือนเขา นี่คนบอกคนเตือนกับการคิด ต่างกันไหม นี่ใจบอกว่าอย่าคิด เสียสละแล้วนี่ไม่ต้องไปคิดมัน หลวงพ่อนั้นนะตัวคิดเลย ไครมานี่อัดเขาหัวเลย

อัดเขาเพราะอะไร เพราะมันจะทำสระน้ำนั้นให้ปั่นป่วน มันจะทำสระน้ำนั้นให้เศร้าหมองกันไป นี่ที่พูด พูดเพราะเหตุนี้ เห็นไหม เวลาสอนเขาต้องสอนตัวเองด้วย เวลาสอนเขานี่สอนเขาหมดเลยนะ คนนี้ก็ต้องเสียสละ คนนี้ต้องเสียสละ ไอ้พระนั่นนะตัวดีเลย มันเอาไว้คนเดียว แต่ถ้าคนเขาเสียสละมา เห็นไหม ปฏิภาห ถ้าพระเอาไว้คนเดียวไม่ใช่ปฏิภาห เพราะมันไม่สะอาดบริสุทธิ์ มันไม่เป็นตามความเป็นจริง

ปฏิคาหก เห็นไหม ผู้ให้ให้ด้วยความตั้งใจให้ ขณะที่ให้ ให้แล้ว นั่นเป็นปฏิคาหกเป็นผู้ให้ ผู้รับ รับแล้วเป็นส่วนกลาง เป็นของของสงฆ์ให้ใหม่ สงฆ์เจือจางกัน สงฆ์แบ่งกัน สงฆ์ดูแลกัน ถ้าสงฆ์ดูแลกันแล้ว พอได้สิ่งที่เสมอภาคกันแล้วมันจะลำเอียงไหม? มันจะไม่ลำเอียงนะ เวลาภาวนามันก็ดี แต่ไอนี้เวลาภาวนานะ คุณหัวหน้านี้อู้อู! มีเต็มไปหมดเลย ไอ้ลูกน้องท้องแห้งเลย แล้วก็บอกพุทโธนะ พุทโธ ไอ้หัวหน้านั้นพุทโธลงลิเพราะมันพอใจมัน ไอ้ลูกน้องพุทโธไม่ลงนะ เพราะว่าพุทโธแล้วมันจิตใจตอนเช้า นี่มันยังคาใจอยู่ มันพุทโธไม่ลง ปฏิคาหก เห็นไหม อย่าว่าแต่โยมเขา เขาปฏิคาหก พระก็ปฏิคาหกเหมือนกัน ฉะนั้น สิ่งนี้เป็นเครื่องไฉน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ รู้ว่าสิ่งใดทำจิตใจนี้ให้เป็นพระอรหันต์ ความเป็นพระอรหันต์มันต้องเกิดมรรคญาณ คำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ สติชอบ สมาธิชอบ ความชอบธรรมของมรรค ถ้าความชอบธรรมของมรรค มันต้องวางสิ่งที่เปื้อนวัตถุเข้ามามันถึงจะเป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมแล้วมันต้องสร้างรูปขึ้นมา พยายามพัฒนาขึ้นมาจากสติ จากสมาธิ จากปัญญา

ปัญญาที่เป็นโลกียปัญญาคือปัญญาของโลก ปัญญาวิชาชีพนี้ ปัญญาที่เราไปร่ำกันนี้ มีความคิด มีความจินตนาการ นี่คือโลกียปัญญา ปัญญาอย่างนี้เกิดจากภวาสวะ เกิดจากภพ เกิดจากปฏิภาณ เกิดจากสัญชาตญาณของจิต จิตที่มันมีพื้นฐานที่ได้สร้างคุณงามความดีมา มันจะมีปัญญาของมัน ปัญญาที่มันพัฒนาการของมันที่รู้เท่าทันโลก ที่มีวิชาชีพ ที่มีการพัฒนาของจิตดวงนี้ได้ แต่จิตดวงนี้มันก็เป็นผลของวิญญะ เพราะมันเกิดจากเวรจากกรรม มันก็มีผลของวิญญะ คือทำได้ ทำชั่วได้ชั่ว เวียนไปในวิญญะนั้น

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้วางสิ่งนี้ไว้ด้วยอานาปานสติ ด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและลมหายใจออกจนจิตมันสงบระงับเข้ามา จิตสงบระงับเข้ามาเพราะกิเลสมันไล่ตามความรู้สึกนึกคิดนี้ไม่ทัน ถ้ากิเลสกับความรู้สึกนึกคิดมันเป็นอันเดียวกัน ความคิดถึงเป็นเรารู้สึกนึกคิด ความน้อยเนื้อต่ำใจ ความผูกพันในใจมันเป็นเรารู้สึกนึกคิด แต่พอมีอานาปานสติ มีลมหายใจเข้า-ออก มีสติตามความรู้สึกนึกคิดทัน จิตนี้มันวางความรู้สึกนึกคิดนั้น มันเป็นอิสระของมัน เห็นไหม มันเป็นสัมมาสมาธิ

พอเป็นสัมมาสมาธิ ถ้ามันนุ่มไปในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม นุ่มไป มันนุ่มไป มันนุ่มไปเพราะคนเราติดที่กายเรานี้แหละ คนเราติดที่จิตเรานี้แหละ คนเราติดที่เวทนา

ความรู้สึกลึกซึ้งของเราที่แหละ คนเราติดธรรมารมณ์ คืออารมณ์ความรู้สึกของเราที่แหละ ถ้าจิตมันวางสิ่งต่างๆ เพราะกิเลสมันสงบตัวลงมันถึงเป็นสัมมาสมาธิ พอมันเป็นสัมมาสมาธิ เห็นไหมนี่ใจความคำริชชอบ งานชอบ เพียรชอบ สมาธิชอบใจ

ความมีสมาธิชอบ สมาธิไม่ชอบ สมาธิไม่ชอบก็เป็นสมาธิแล้วออกฐึ้นออกฐึ้นนี่ สมาธิเป็นสมาธิแล้วก็มีฤทธิ์มีเดช เห็นไหม นั่นสมาธิไม่ชอบ มันเป็นมิจฉาสมาธิ ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ มันเกิดขึ้นมามันเกิดปัญญาขึ้นมา ถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา นี่พอภาวนา ปัญญามันเกิดขึ้นมาจากอะไร? ปัญญามันเกิดจากการภาวนา ปัญญามันเกิดจากศีล สมาธิ ปัญญา ปัญญามันเกิดจากภาวนามยปัญญา ปัญญามันเกิดจากจิต ถ้าปัญญาอย่างนี้มันเกิดขึ้น มันเกิดมรรคญาณที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา เป็นพระอรหันต์ขึ้นมาจากมรรคญาณ เกิดจากญาณในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์ขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้ให้พวกเราก้าวเดินตามธรรมวินัยนี้ไว้ ธรรมวินัยนี้วางไว้ให้จิตมันพัฒนา ให้จิตนี้มันพัฒนาขึ้นมาไปสู่ภาวนามยปัญญา ถ้ามันจะไปสู่ภาวนามยปัญญา เราต้องพัฒนาของเราขึ้นไปไง เราไม่ใช่ไปติดอยู่ที่ที่เราทำสิ่งใดแล้วเราจะติดยึดมันอยู่อย่างนั้นไง มีความรู้สึกนึกคิดอย่างใดแล้วก็เกาะมันไว้ไม่ยอมปล่อยไป นี่กิเลสมันยิ่งกว่าตีนตุ๊กแกนะ ตุ๊กแกมันเกาะสิ่งใดแล้วมันไม่ตกนะ ไอ้นี่กิเลสมันเกาะความรู้สึกลึกซึ้งไว้ ทัศนคติของตัว อะไรที่มันฝังใจเกาะไว้อย่างนั้นแหละแล้วมันปล่อยวางไม่ได้เห็นไหม

เรามีสติปัญญานะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเป็นพระอรหันต์มาก่อน ฉะนั้น ท่านถึงรู้จักกิเลสว่ากิเลสมันร้ายกาจแค่ไหน ฉะนั้น เวลาเราทำบุญกุศลกันนี้ทำบุญเพื่อสิ่งใด ทำขึ้นมาเพื่อเราปรารถนาอะไร โสดาบันไซ้ใหม่ เราปรารถนาเป็นพระอรหันต์ไซ้ใหม่ เราไม่ได้ปรารถนาเพื่อจะเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะนะ เราไม่ได้ปรารถนาว่าจะต้องมาทุกข์มายากอยู่ที่นี่อีกนะ

ฉะนั้น บุญกุศลนี้ สิ่งที่เราทำบุญกุศลนี้มันเป็นทางไป มันเป็นทางผ่านให้จิตนี้พัฒนาขึ้นไป ถ้าจิตนี้พัฒนาขึ้นไป เราทำบุญกุศลเพื่อบุญของเรา เห็นไหม ดูพระสตีเวลาปฏิบัติขึ้นมาแล้ว เวลาตายไปยังไปเกิดเป็นเส้นอยู่ในผ้านั้น เพราะอะไร เพราะเป้าหมายตั้งไว้ผิด ถ้าเป้าหมายตั้งไว้ถูก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าต้องบอกว่าอย่าแจกๆ นะ ให้ ๗ วันก่อน ให้เส้นหมดอายุนี้ก่อน เส้นนี้ไม่รู้สึกตัวเลย อยู่ในผ้านั้น ยังดีใจกับผ้านั้น มีความสุขกับผ้านั้น แต่เพราะเขาได้เป็นพระ เขาได้ปฏิบัติมา เวลาเขาตายจากเส้นนั้นเขาไปเกิดเป็นเทวดา เห็นไหม คุณคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเมตตาดานานนั้นนะ เมตตาให้จิตทุกคนมันพัฒนาขึ้นไป แล้วจิตของเรามันพัฒนาใหม่ จิตของเรามีหลักมีเกณฑ์ใหม่

ทีนี้เราทำบุญกุศลกันเราทำเพื่อเป็นธรรม เราทำเพื่อหัวใจของเรา เราอย่าไปยึดติดมัน ทำแล้วก็แล้วกันไป ให้จิตใจพัฒนาขึ้น เพราะมรรคญาณนี้ ปัญญาอันนี้มันจะเกิดกับเรา ปัญญาที่เกิดขึ้นมามันมีผลประโยชน์กับเรา เห็นไหม อันนี้มันแค่เป็นทางผ่านนะ วัตถุประสงค์แสดงออกของใจ ใจมันได้แสดงออก มันได้พัฒนาของมัน แล้วเวลามรรคญาณ เห็นไหม คุณธรรมจักรๆ มันก็เป็นทางผ่านนะ เวลาถึงที่สุดแล้วมันปล่อยหมดนะ มันต้องปล่อยญาณอันนี้นะ มันต้องปล่อยมรรคผลนั้น เขาจะเข้าไปถึงอภิปุพพธรรม เข้าไปถึงสัจจะความจริง เห็นไหม มันต้องปล่อยหมด แล้วมันปล่อยอย่างไร มันปล่อยอย่างไร

อ้าว! คนรู้มันจะปล่อย มันจะปล่อยของมัน มันจะมีปัญญาของมัน

นี่มันสัมปยุตเข้าไป เห็นไหม สัมปยุต วิปยุตคลายออก นี่กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ แล้วจิตนี้มันรวมลง แล้วมันรวมลงอย่างไร แล้วมันทิ้งอย่างไร มันคลายออกอย่างไร สิ่งนี้มีอยู่ในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สิ่งนี้ผู้ใดประพฤติปฏิบัติ ผู้นั้นจะมีคุณธรรมในหัวใจจริง หัวใจอันนี้ เห็นไหม หัวใจอันนี้มันถึงเห็นที่มันที่ไป มันเห็นนี้เหมือนหอมเลย หอมเห็นเครื่องของแสดงของโลก เห็นสิ่งใดที่ไม่เป็นประโยชน์กับร่างกายที่กินเข้าไป

นี่ก็เหมือนกัน บุญกุศล เราทำบุญเราต้องมีสติปัญญาของเรา สิ่งใดที่มันแสดง สิ่งใดที่มันเป็นโทษกับเรา อย่าไปเอามันมาปักเสียบใจเจ็บ คิดที่ไรก็เจ็บทุกที แล้วทำไมไม่เอาออก แล้วก็ยังหมั่นคิดหมั่นทำ แล้วก็ให้เจ็บซ้ำน้ำใจอยู่คนเดียวนะ ทำทำไม ทำทำไมไม่มีสติ ทำทำไมพัฒนาขึ้นมาสิ่งที่ทำแล้วก็ทำแล้ว พัฒนาใจขึ้นมาให้มันรู้เท่า แล้วให้มันมีประโยชน์กับเรา เห็นไหม นี่ศาสนาสอนเรื่องมรรคเรื่องผลนะ เราทำบุญกุศลก็เพื่อใจของเรา ใจเราจะพัฒนาขึ้นมาเพื่อเรา

ปฏิบัติหาค อย่าไปยึดติดมัน ทำก็ทำ ทำเพื่อเป็นทางผ่าน เพื่อพัฒนาใจดวงนี้ ให้ใจดวงนี้มีคุณประโยชน์กับเรา ใจของเราแท้ๆ เรายังไม่รู้จักว่าอะไรเป็นประโยชน์เป็นโทษกับใจของเราเอง อีกหรือ ใจของเราแท้ๆ เราต้องดูแล หมั่นดูแลให้ใจของเราพัฒนาขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง